

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ג באייר, התש"ף
7 במאי 2020
128/2020

13/05/2020: עודכנו נתוני **תרשים 3**

סקר הערכת המגמות בעסקים - אפריל 2020 Business Tendency Survey - April 2020

סקר הערכת מגמות בעסקים הינו הסקר הראשון המתפרסם על חודש קלנדרי ודיווחי מנהלי החברות נאספים לאורך כל חודש אפריל. מאחר שחודש אפריל התאפיין בשונות גבוהה ואירועים חיצוניים שהשפיעו על מענה החברות וישנו הבדל בין מענה של חברות שענו בתחילת החודש לבין מענה חברות שענו לאחר החמרת ההגבלות. תוקנו אומדני הסקר באופן סטטיסטי כך שאומדני הסקר ייצגו באופן מאוזן את כלל ימי העבודה בחודש.

סקר מגמות בעסקים שואל את מנהלי החברות על החודש הקודם (מרס) על מצבם הכלכלי בהווה (אפריל) ועל ציפיותיהם לחודש מאי.

תעשייה

ענפי התעשייה מסווגים ל-4 ענפי טכנולוגיה ראשיים.

אפריל 2020 (הווה)

- בשאלת מצבה הכלכלי של החברה באפריל (הווה) מאזן הנטו הינו חיובי כ-4.4, אך נמוך ממאזן נטו זה בחודש מרס כ-9.4. נתון חיובי במאזן זה מעיד שישנם יותר מנהלים שדיווחו שמצבם הכלכלי טוב או טוב מאוד באופן כללי מאשר מנהלים שדיווחו על מצב כלכלי רע או רע מאוד.
- גם באומדן זה ישנו שוני משמעותי בין הטכנולוגיות השונות, בעוד שמאזן זה חיובי עבור עסקים המסווגים בטכנולוגיה עלית ומעורבת עלית, הוא שלילי עבור עסקים המסווגים בטכנולוגיה מעורבת מסורתית ומסורתית (6.6- ו-13.3- בהתאמה).

מרס 2020 לעומת פברואר (עבר)

- מאזן המכירות הינו שלילי ועומד על (-16.3) לעומת (-3.6) בחודש קודם, מאזן זה דומה בארבעת הטכנולוגיות בתעשייה.
- מאזן היקף התעסוקה בתעשייה ירד באופן חד ועומד כעת על כ-(-22.2) לעומת (-2.6) בחודש הקודם, בנתון זה ישנו שוני משמעותי בין הטכנולוגיות השונות. בעוד בתעשייה עלית מאזן זה הוא (-0.5) בלבד, בענפי הטכנולוגיה המסורתית מאזן זה עומד על כ-(-33.6).

ציפיות המנהלים לחודש מאי

- ציפיות המנהלים בענפי התעשייה להיקף הייצור והתעסוקה הינם שליליות ללא הבדל ניכר בין ענפי הטכנולוגיה השונים.

אפריל 2020 (הוזה)

• מאזן מצב החברות בהוזה (חודש אפריל) ממשיך להיות שלילי כ-(-6.9) וזאת כחודשיים ברציפות.

הציפיות לחודש מאי 2020

• הציפיות המנהלים בענף הבינוי לחודש מאי מצביעות על המשך ירידה בהיקף הפעילות ובהיקף התעסוקה לכדי מאזן שלילי של (-27.7) ו-(-25.5) בהתאמה .

מגבלות

• כ-18% מהמנהלים באפריל ציינו שקשיים בהשגת אשראי בנקאי הינה מגבלה חמורה הפוגעת בפעילות חברתם . נתון זה גבוה באופן משמעותי מאחוז המנהלים שציינו זאת בשנת 2019 (ממוצע של 8%).

מסחר קמעונאי

ענף המסחר הקמעונאי כולל בתוכו פעילות כלכלית מגוונת שחלק מהעוסקים בה נפגעו באופן דרמטי מההגבלות בעוד שחלק מהענפי משנה בענף זה הגדילו את הפעילות.

אפריל 2020 (הוזה)

• מאזן מצב החברות בהוזה (חודש אפריל) הינו שלילי (-20.1) וזאת לראשונה מזה 4 שנים.
• בעיון בתשובות המדווחים לפי ענפי משנה מפורטים¹ ניכר שכלל ענפי המשנה דיווחו על הרעה במצב הכלכלי בהשוואה לחודש מרס (ובכללם גם ענף 4711 – מכירה קמעונאית כללית ומוצרי מזון).

ציפיות המנהלים לחודש מאי

• בציפיות העסקים עבור חודש מאי בנושא המכירות, הזמנות מספקים התעסוקה נמדדה ירידה משמעותית לכדי מאזן שלילי של (-29.3), (-40.1) ו-(-30.3) בהתאמה.

מגבלות

• כ-18% מהמנהלים באפריל ציינו שקשיים בהשגת אשראי בנקאי הינה מגבלה חמורה הפוגעת בפעילות חברתם נתון זה גבוה באופן משמעותי מאחוז המנהלים שציינו זאת בשנת 2019 (ממוצע של 3.8%).
• כ-10% מהמנהלים באפריל ציינו שקשיים בהשגת אשראי בנקאי הינה מגבלה חמורה הפוגעת בפעילות חברתם נתון זה גבוה באופן משמעותי מאחוז המנהלים שציינו זאת בשנת 2019 (ממוצע של 1.5%).

מלונאות

אפריל 2020 (הוזה)

• מאזן מצבה הכלכלי של החברה בהוזה (חודש אפריל) המשיך לצנוח מ-(-42.5) בחודש מרס ל-(-87.2) בחודש אפריל.

הציפיות לחודש מאי 2020 לעומת תקופה מקבילה אשתקד:

• בענף המלונאות נצפו הירידות הגדולות ביותר במאזני הציפיות עבור חודש מאי, והגיעו למאזן המינימלי האפשרי כ-(-100), נתון זה מעיד כי כלל המשיבים השיבו בציפיותיהם לחודש מאי "ירד מאוד" ושהסרת ההגבלות המתוכננות לא ישפיעו על הפעילות בענף זה.

¹ רזולוציה ענפית זו אינה מתפרסמת עם האומדנים של הסקר

שירותים לפי ענפי סדר

ענפי השירותים כוללים פעילות מגוונת ומתחלקים לענפים שונים.

אפריל 2020 (הווה)

- בכל הענפים חלו ירידות במאזן מצבה הכלכלי של החברה בהווה (חודש אפריל) בהשוואה למאזן זה על חודש מרס ובכל הענפים מאזן זה הינו שלילי (למעט ענף הפיננסים והביטוח).

ציפיות המנהלים לחודש מאי

- ציפיות המנהלים בענף האוכל ובענף מידע ותקשורת (שירותי היי טק) להיקף העסקה בחודש מאי הינם ברמה השלילית הנמוכה מבין ענפי השירותים (כ-(-49.5) ו-(-36.3) בהתאמה).
- ציפיות המנהלים בענף מידע ותקשורת למכירות ליצוא בחודש מאי ירדו באופן חד לכדי מאזן של (-23.9) בהשוואה למאזן חיובי של כ-5.6 שנאמד בחודש קודם.

מגבלות

- כ-21% מהמנהלים באפריל בכלל ענפי השירותים ציינו שקשיים בהשגת אשראי בנקאי הינה מגבלה חמורה הפוגעת בפעילות חברתם נתון זה גבוה באופן משמעותי מאחוז המנהלים שציינו זאת בשנת 2019 (ממוצע של 7.6%).
- בענף שירותי אוכל (בו מסווגים המסעדות ואולמות האירועים) כ-47% מהמנהלים ציינו שהשגת אשראי בנקאי הינה מגבלה חמורה, נתון זה גבוה באופן משמעותי מאחוז המנהלים שציינו זאת בשנת 2019 (ממוצע של 19%).
- בענף שירותים עסקיים חלה העליה החדה ביותר מבין כלל ענפי השירותים במגבלת השגת אשראי בנקאי, כ-16% מהמנהלים ציינו זאת כמגבלה חמורה וזאת בהשוואה ל-3.1% מהמנהלים שציינו זאת כמגבלה חמורה בשנת 2019.

לוח א1 - ענפי התעשייה לחודש אפריל (אחוזים) -
מה להערכתך מצבה העסקי/ כלכלי של החברה נכון להיום?

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
מצבה העסקי/ כלכלי של החברה	20.9	21.7	31.7	28.6	9.4	4.4

לוח א2 - מדדים נבחרים בענפי התעשייה, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
מצב העסק בחודש מרס לעומת חודש פברואר

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
היקף הייצור (התפוקה)	-9.1	5.4	10.4	-0.2	-0.6	-17.6
היקף המכירות	-13.5	4.8	10.2	-5.9	-3.6	-16.3
מספר המועסקים	1.4	1.0	2.0	0.2	-2.6	-22.2

לוח א3 - מדדים נבחרים בענפי התעשייה, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
הערכת השינוי הצפוי בחודש הבא (מאי) לעומת החודש הנוכחי (אפריל)

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
הערכת השינוי בהיקף ההזמנות לשוק המקומי	10.2	4.4	3.8	7.8	-12.5	-23.5
הערכת השינוי בהיקף ההזמנות ליצוא	9.7	5.2	6.0	7.1	-14.0	-28.5
הערכת השינוי בהיקף הייצור (התפוקה)	13.7	5.7	6.6	7.8	-14.7	-28.9
הערכת השינוי במספר המועסקים	5.2	0.0	2.6	4.7	-12.8	-17.3

בינוי

לוח ב1 - ענפי הבינוי לחודש אפריל (אחוזים) -
מה להערכתך מצבה העסקי/ כלכלי של החברה נכון להיום?

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
מצבה העסקי/ כלכלי של החברה	20.0	22.5	25.3	20.0	-1.5	-6.9

לוח ב2 - מדדים נבחרים בענפי הבינוי, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
מצב העסק בחודש מרס לעומת חודש פברואר

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
היקף הפעילות השוטפת	-6.3	-0.6	1.5	-7.5	-9.3	-34.7
היקף העבודות החדשות (שטח התחלות הבנייה/ היקף ההזמנות)	-3.6	3.5	0.3	-9.3	-10.2	-37.0

לוח ב3 - מדדים נבחרים בענפי הבינוי, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
הערכת השינוי הצפוי בחודש הבא (מאי) לעומת החודש הנוכחי (אפריל)

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
הערכת השינוי בהיקף הפעילות השוטפת	2.2	4.5	1.3	0.0	-27.1	-27.7
הערכת השינוי במספר המועסקים	2.2	1.6	-0.7	-2.4	-21.6	-25.1

מסחר קמעוני

לוח ג1 - ענפי המסחר קמעוני לחודש אפריל (אחוזים) -
מה להערכתך מצבה העסקי/ כלכלי של החברה נכון להיום?

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
מצבה העסקי/ כלכלי של החברה	16.0	21.1	20.2	17.3	5.3	-20.1

לוח ג2 - מדדים נבחרים בענף המסחר הקמעוני, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
מצב העסק בחודש מרס לעומת חודש פברואר

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
היקף המכירות	-12.3	6.0	17.8	-1.9	-10.3	-16.2

לוח ג3 - מדדים נבחרים בענף המסחר הקמעוני, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
הערכת השינוי הצפוי בחודש הבא (מאי) לעומת החודש הנוכחי (אפריל)

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
הערכת השינוי בהיקף המכירות	13.4	6.8	4.5	4.1	-1.1	-29.3
הערכת השינוי במספר ההזמנות מספקים	3.9	1.4	4.0	10.2	-9.5	-40.1
הערכת השינוי במספר המועסקים	-1.5	1.5	5.2	5.9	-12.1	-30.3

שירותים

לוח ד1 - ענפי השירותים לחודש אפריל (אחוזים) -
מה להערכתך מצבה העסקי/ כלכלי של החברה נכון להיום?

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
מצבה העסקי/ כלכלי של החברה	20.7	24.9	27.4	23.7	-4.8	-25.0

לוח ד2 - מדדים נבחרים בענפי השירותים, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
מצב העסק בחודש מרס לעומת חודש פברואר

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
היקף המכירות לשוק המקומי	-6.0	4.2	8.7	1.3	-8.3	-47.8
היקף המכירות ליצוא	7.9	4.4	10.0	0.9	-10.1	-31.8
מספר המועסקים	-2.8	1.3	3.4	-0.8	-5.3	-46.5

לוח ד3 - מדדים נבחרים בענפי השירותים, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
הערכת השינוי הצפוי בחודש הבא (מאי) לעומת החודש הנוכחי (אפריל)

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
הערכת השינוי במספר המועסקים	5.6	4.6	4.7	5.6	-22.8	-29.1
הערכת השינוי בהיקף המכירות לשוק המקומי	6.2	10.0	4.7	6.2	-23.5	-34.9
הערכת השינוי בהיקף המכירות ליצוא	13.0	8.9	11.4	6.8	-11.4	-34.9

לוח ה-1 - ענפי המלונאות לחודש אפריל (אחוזים) -
מה להערכתך מצבה העסקי/ כלכלי של החברה נכון להיום?

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
מצבה העסקי/ כלכלי של החברה	36.8	40.0	37.0	24.6	-42.5	-87.2

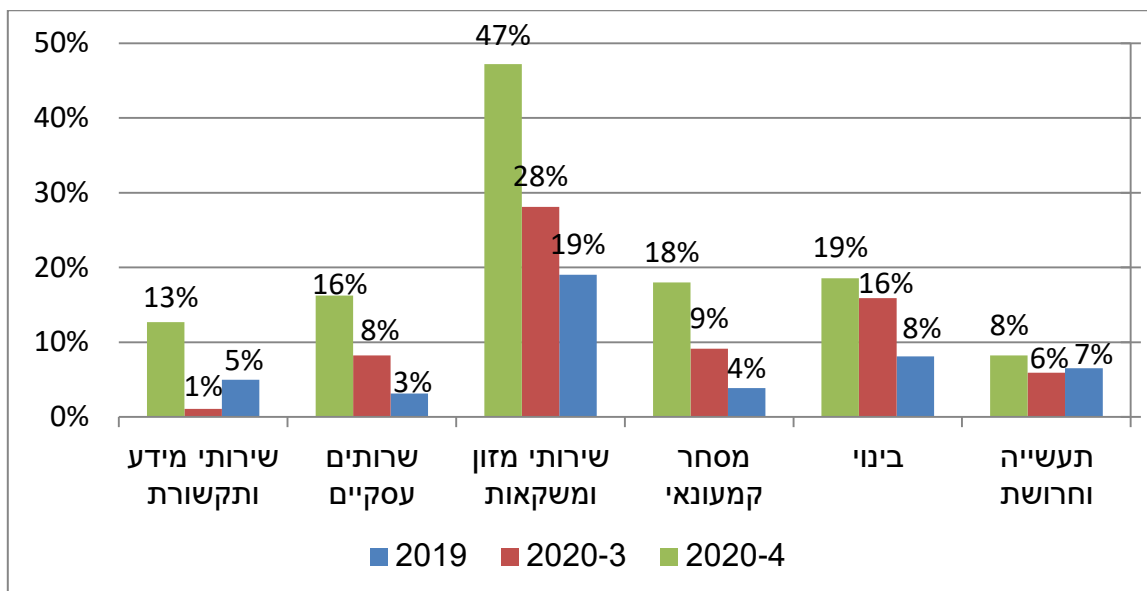
לוח ה-2 - מדדים נבחרים בענף המלונאות, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
מצב העסק בחודש מרס לעומת התקופה המקבילה בשנה הקודמת

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
מספר לינות ישראלים	-0.4	13.0	0.5	-10.2	-19.9	-97.9
מספר לינות התיירים	-12.0	25.8	8.7	1.4	-26.5	-100.0
מספר המועסקים	-3.2	6.0	5.0	-3.5	-14.8	-96.4
פדיון החברה	-6.0	36.6	13.4	3.2	-16.4	-98.4

לוח ה-3 - מדדים נבחרים בענף המלונאות, לפי חודש דיווח (אחוזים) -
הערכת השינוי הצפוי בחודש הבא (מאי) לעומת התקופה המקבילה בשנה הקודמת

חודש דיווח	נובמבר	דצמבר	ינואר	פברואר	מרס	אפריל
הערכת השינוי במספר לינות ישראלים	0.6	-4.1	-3.1	3.4	-57.8	-100.0
הערכת השינוי במספר לינות התיירים	13.5	0.9	7.1	-10.2	-80.9	-100.0
הערכת השינוי במספר המועסקים	-2.4	0.1	2.7	5.2	-66.0	-100.0

תרשים 7 – קשיים בהשגת אשראי בנקאי בארץ אחוז החברות שענו - מגבלה חמורה

בתרשים 7 ניתן לראות שבענף שירותי מזון ומשקאות האירועים כ-47% מהמנהלים הגדירו את "קשיים בהשגת אשראי בנקאי" כמגבלה חמורה הפוגעת בחברתם. ניתן לראות שבענפי התעשייה אחוז זה הינו הנמוך ביותר מבין כלל ענפי המשק.

סיווג ענפי התעשייה לפי עצמה טכנולוגית
 כפי שנקבע ב-OECD וכפי שהתקבל באו"ם ובאיחוד האירופי

עצמה טכנולוגית	סמל	תיאור
טכנולוגיה עילית	21	ייצור תרופות קונבנציונליות ותרופות הומאופתיות
	26	ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי
	303	ייצור כלי טיס, חלליות וציוד נלווה
טכנולוגיה מעורבת	20	ייצור כימיקלים ומוצריהם
	252	ייצור נשק ותחמושת
	27	ייצור ציוד חשמלי
	28	ייצור מכונות וציוד לנמ"א
	29	ייצור כלי רכב מנועיים ונגררים
	30	ייצור כלי תחבורה והובלה אחרים
	-	אינו כולל: 301 - בניית ספינות ואניות
	-	303 - ייצור כל טיס, חלליות וציוד נלווה
	325	ייצור ציוד רפואי, דנטלי ואורתופדי
	182	שכפול חומר תקשורתי מוקלט
טכנולוגיה מעורבת	19	ייצור קוק ומוצרי נפט גולמי מזוקק
	22	ייצור מוצרי גומי ופולסטיק
	23	ייצור מוצרים אחרים על בסיס מינרלים אל-מתכתיים
	24	תעשיית מתכות בסיסיות
	25	ייצור מוצרי מתכת בהרכבה, פרט למכונות ולציוד
	-	אינו כולל 252 - ייצור נשק ותחמושת
	301	בניית ספינות ואניות
	33	תיקון, תחזוקה והתקנה של מכונות וציוד
	10	ייצור מוצרי מזון
	11	ייצור משקאות
טכנולוגיה מסורתית	12	ייצור מוצרי טבק
	13	ייצור טקסטיל
	14	ייצור מוצרי הלבשה
	15	ייצור ועיבוד של מוצרי עור ושל אביזרים נלווים
	16	ייצור מוצרי עץ ומוצרי עץ ושעם, פרט לרהיטים; ייצור מוצרי קש ומוצרים
	17	ייצור נייר ומוצרי נייר
	18	הדפסה ושכפול של חומר תקשורתי מוקלט
	-	אינו כולל 182 - שכפול חומר תקשורתי מוקלט
	31	ייצור רהיטים
	32	ענפי ייצור אחרים
-	אינו כולל 325 - ייצור ציוד רפואי, דנטלי ואורתופדי	

הגדרות והסברים:

סקר הערכת המגמות בעסקים מנותח באמצעות מאזן. המאזן הוא ההפרש המשוקלל בין אחוז מנהלי החברות אשר העריכו את מצב החברה באופן חיובי לבין אחוז מנהלי החברות אשר העריכו אותו באופן שלילי.

המאזן תחום בטווח שבין מינוס 100 לבין פלוס 100. ככל שערך המאזן קרוב יותר לגבול העליון, הוא מעיד על הערכה חיובית יותר בקרב המנהלים, וככל שערך המאזן קרוב יותר לגבול התחתון, הוא מעיד על הערכה שלילית יותר. כאשר המאזן קרוב לאפס, מדובר בהיעדר ציפיות לשינוי במצב הקיים.

בחודש ינואר 2015 נערכו כמה שינויים בשאלון הסקר.

בעקבות השינויים נוצר שבר בסדרה, ולכן את נתוני ינואר 2015 ואילך אי אפשר להשוות לנתונים קודמים. להלן השינויים:

בנוסח השאלות (פרקים ב ו-ג) בשאלונים לענפים תעשייה, בינוי, מסחר קמעוני ושירותים

בפרקים העוסקים במצבה של החברה בעבר: שואלים על החודש הקודם לעומת החודש שקדם לו, ולא על שלושת החודשים האחרונים לעומת שלושת החודשים שקדמו להם.

בפרקים העוסקים במצבה של החברה בעתיד: שואלים על השינוי הצפוי בחברה בחודש הבא לעומת החודש הנוכחי, ולא על השינוי הצפוי במהלך שלושת החודשים הקרובים לעומת שלושת החודשים שקדמו להם.

בנוסח השאלות (פרקים ב ו-ג) בשאלון לענף המלונאות

בפרקים העוסקים במצבה של החברה בעבר: שואלים על החודש הקודם לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ולא על שלושת החודשים האחרונים לעומת שלושת החודשים שקדמו להם.

בפרקים העוסקים במצבה של החברה בעתיד: שואלים על השינוי הצפוי בחברה בחודש הבא לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ולא על השינוי הצפוי במהלך שלושת החודשים הקרובים לעומת שלושת החודשים שקדמו להם. באופנויות לתשובה (פרקים א, ב ו-ג) הורדה התייחסות לעונה.

על הסקר: הסקר מתבצע בענפים העיקריים של המגזר העסקי באמצעות חמישה שאלונים (פירוט מלא אפשר לראות בהגדרות):

1. [תעשייה](#)
2. [בינוי](#)
3. [מסחר קמעוני](#)
4. [שירותים](#)
5. [מלונאות](#)